

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!
16\17

Gurre-Lieder

Suradnja HRT-a, HNK-a u Zagrebu, Koncertne dvorane
Vatroslava Lisinskog i Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu

KONCERTNA DVORANA CONCERT HALL

LISINSKI

NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ | INVALUABLE EXPERIENCE

24. rujna /subota/ 2016. u 19:30
Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog

HRT

Simfonijski orkestar HRT-a

Zbor HRT-a

Orkestar Opere HNK-a u Zagrebu

Zbor Opere HNK-a u Zagrebu

Zbor Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu

Nikša Bareza /dirigent

Solisti:

Michael Robert Hendrick /tenor (Waldemar)

Adela Golac Rilović /sopran (Tove)

Dubravka Šeparović Mušović /mezzosopran
(Šumska golubica)

Stjepan Franetović /tenor (Luda Klaus)

Siniša Štork /bas (Seljak)

Ozren Bilušić /pripovjedač

Zborovođa i asistent dirigenta: **Luka Vukšić**

Asistent dirigenta: **Darijan Ivezić**

Razgovor s umjetnicima poslije koncerta
vodi Branimir Pofuk.

LISINSKI SUBOTOM UVJEK LISINSKI NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ! 16\17

Arnold Schönberg **Gurre-Lieder**

kantata za soliste, zborove i orkestar

Tekst: **Jens Peter Jacobsen** (na njemački

preveo: Robert Franz Arnold)

1. dio

Orkestralni preludij

Waldemar: *Nun dämpft die Dämm'rung jeden Ton / Suton sad zvuk svaki prigušuje*

Tove: *Oh, wenn des Mondes Strahlen leise gleiten / Kad mjesečeve zrake tiho kližu*

Waldemar: *Ross! Mein Ross! Was schleichst du so träg! / Konjiću! Konjiću moj! Što se tako lijeno vučeš!*

Tove: *Sterne jubeln, das Meer, es leuchtet / Zvijezde kliču, more svjetluca*

Waldemar: *So tanzen die Engel vor Gottes Thron nicht / Tako ni anđeli ne plešu pred Božjim tronom*

Tove: *Nun sag ich dir zum ersten Mal / Sad reći ću ti prvi put*

Waldemar: *Es ist Mitternachtszeit / Ponoć je*

Tove: *Du sendest mir einen Liebesblick / Šalješ mi pogled ljubavni*

Waldemar: *Du wunderliche Tove! / Čudesna Tove!*

Orkestralni interludij

Glas šumske golubice: *Tauben von Gurre! Sorge quält mich / Golubi iz Gurrea! Briga me mори*

3. dio: **Divlji lov**

Waldemar: *Erwacht, König Waldemars Mannen wert! / Probudite se, vrijedni ratnici kralja Waldemara!*

Seljak: *Deckel des Sarges klappert und klappt / Poklopac lijesa klopoće i udara*

Waldemarovi ratnici: *Gegrüßt, o König, an Gurre-Seestrand! / Pozdravljen budi, kralju, na morskome žalu u Gurreu!*

Waldemar: *Mit Toves Stimme flüstert der Wald / Toveinim glasom šapuće šuma*

Luda Klaus: *Ein seltsamer Vogel ist so'n Aal / Rijetka je ptica takva jegulja*

Waldemar: *Du strenger Richter droben / Ti strogi suče, gore visoko*

Waldemarovi ratnici: *Der Hahn erhebt den Kopf zur Kraht / Pijetao uzdiže glavu da zakukuriče*

Divlji lov ljetnog vjetra: orkestralna predigra

Pripovjedač: *Herr Gänsefuß, Frau Gänsekraut / Gospodine jurjevče, gospođo guščarice*

Mješoviti zbor: *Seht, die Sonne / Pogledajte sunce*

2. dio

Waldemar: *Herrgott, weißt du, was du tatest / Gospode Bože, znaš li što si učinio*

„On pripada s jednakim pravom prethodnom razdoblju harmonijskog stila, kao i razdoblju polifone glazbe, kontrapunktskog, imitativnog stila koji se s njim vratio, i njegovu, prvi put potpuno razvijenom, sistemu dvanaesttonskih nizova (koji zauzima mjesto durskih i molskih tonaliteta).“ Tako je Alban Berg u svojem tekstu *Credo*, posvećenom J. S. Bachu, objavljenom u siječanjskom izdanju berlinskog časopisa *Die Musik* 1930. godine, parafrazirao rečenicu iz bilješke o velikom baroknom majstoru u *Musik-Lexikonu* Huga Riemanna, ustvrdivši da se, uz te promjene, ta bilješka može odnositi i na Arnolda Schönberga. U nastavku (Riemannova) teksta slijedi: „Njegov život podudara se s razdobljem prijelaza, tj. s vremenom u kojemu stari stil još nije bio iscrpljen, a novi je bio u ranom i nezrelom stadiju. Njegov genij spaja karakteristike obaju stilskih žanrova. Kao vokalni i instrumentalni skladatelj, nasljednik je stoljeća umjetničke ostavštine, koju je doveo do zaključka i iz koje je, s najpreciznijim uvidom, filtrirao sve harmonijske funkcije koje su proizašle iz razdoblja polifonije u velikim i malim formama. Njegova melodija je čvrsta i neiscrpna, njegov ritam raznolik i pun životnog pulsa, njegova harmonija tako moćna – smiona, ali i jasna i prozirna – da njegova djela nisu samo predmeti divljenja, već i uzori koji će ostati za

najmarljivija proučavanja i oponašanja.“

Eksplicitna i prilično hrabra Bergova usporedba svojega učitelja s Bachom, dobila je potvrdu nakon Schönbergove smrti u promjeni ukusa i šireg poimanja glazbe: baš kao što Bachova glazba nije zanimala generaciju zaokupljenu jednostavnijim jezikom rane simfonijske glazbe, tako i veći dio Schönbergova stvaralaštva nije sasvim dopro do slušateljstva naviknutog na širi spektar zvučnih izvora i aleatoričkih postupaka, a poslije i minimalizam te postmodernistički eklektizam. Iako je nakon smrti **Arnold Schönberg** (Beč, 1874. – Los Angeles, 1951.) priznat kao veliki inovator, što je njegovim djelima osiguralo barem povremene izvedbe i prepoznatljivost, njegova glazba ipak je ostala nepristupačnija od primjerice glazbe njegovih suvremenika i učenika (poput Albana Berga ili Antona Weberna). Još za života rijetko je nailazio na potporu ili dobru volju slušatelja svoje glazbe; štoviše, kao vjerojatno ni jedan skladatelj prije ili poslije, doživio je izuzetan otpor javnosti. Do kraja života, unatoč međunarodnom ugledu koji je rastao osobito nakon Prvog svjetskog rata u Europi, a potom i u SAD-u nakon što se onamo preselio 1933., neprestano je nailazio na nerazumijevanje; cijena koju je plaćao za svoj umjetnički integritet bila je prilično visoka. Čak je i svojim ranim djelima, nastalima na

kasnoromantičarskim temeljima, izazivao zaprepaštenje, proizašlo ne samo iz konzervativnosti slušatelja nego zacijelo i iz straha od radikalnog raskida s ustaljenim pravilima i značenjima u glazbi, koji se naslućivao. Takve reakcije izazivale su u Schönberga sumnje u vlastite težnje, pa to više zadivljuje hrabrost kojom je ustrajao na svojem putu, koji ga je, unatoč sumnjama i oklijevanjima, doveo, kao prvog skladatelja u povijesti, do raskida s tonalitetom 1908. godine.

Ono što se najčešće ističe kao Schönbergov izvor samopouzdanja, uz izuzetan glazbeni talent i intelektualnu energiju, prije svega je njegova samoukost koja je odlučujuće utjecala na njegovo razmišljanje i stavove. Iako je poduzeo ono što je mogao kako bi nadoknadio nedostatak formalnog glazbenog obrazovanja, među ostalim prihvaćao je i savjete i pomoć svojega prijatelja i šurjaka, skladatelja i dirigenta Alexandra von Zemlinskog, nerijetko je isticao kako nikad nije profitirao od onoga čemu su ga podučavali ako to nije već sam otkrio. Kao svoje učitelje isticao je, prije svih, Johanna Sebastiana Bacha i Wolfganga Amadeusa Mozarta, a onda i Ludwiga van Beethovena, Richarda Wagnera i Johannesa Brahmsa. Razumljivo je stoga da je ono što je oblikovalo njegov način razmišljanja bio proces neovisnih spoznaja i otkrića, pa je i

njegov pristup skladanju također bio istraživački. U svakom slučaju, Zemlinskom je dugovao svladavanje kompozicijskih problema i tehnika, uvažavajući, u mladenačkim ostvarenjima, njegove sugestije i korekcije, poput onih u *Gudačkom kvartetu u D-duru* iz 1897. Bio je to ujedno prvi uspjeh dvadesettrogodišnjeg Schönberga: na Zemlinskijev prijedlog, Wiener Tonkünstlerverein ga je uvrstio na programe dviju sezona zaredom. No proći će niz godina do novoga takvog uspjeha: isto društvo odbilo je 1899. njegov gudački sekstet *Verklärte Nacht*, a izvedba pjesama iz opusa 1-3, u prosincu 1900. u Beču, izazvala je prosvjede. Schönberg je priznao da su ga otad stalno pratili skandal. Već je u tim djelima poduzeo prve korake prema razvijanju kromatike, što ga je vodilo sve dalje od tonalitnog sustava, a svaka sljedeća faza izazivala je novo neprijateljstvo publike. Neko vrijeme nije izlazio u javnost sa svojim djelima, već se, kako bi zaradio, posvetio dirigiranju radničkim zbornim društvima i orkestriranju opereta, a između ožujka 1900. i travnja 1901. uspio je skladati opsežne *Pjesme o Gurreu – Gurre-Lieder*.

Rad na tome djelu počeo je želeći se prijaviti na skladateljsko natjecanje te je odlučio napisati ciklus pjesama za sopran, tenor i klavir. Poticaj je našao u stihovima *Pjesama o Gurreu* danskog

pjesnika Jensa Petera Jacobsena (1847. - 1885.) koji su se u njemačkom prijevodu Roberta Franza Arnolda pojavili u tisku 1899. Riječ je o dramskoj poemi izvornog naslova *Gurresange* koju je Jacobsen napisao u sklopu novele *Kaktus cvjeta* iz 1868. godine. Novela opisuje susret petorice prijatelja koji se okupljaju jedanput u devet godina, kad procvjeta rijetki kaktus. Dok čekaju cvjetanje, dugo u noć, prijatelji recitiraju pjesme i pričaju priče; vrhunac je *Gurresange*, poema koja prepričava legendarnu priču o strasti, ljubomori, tragičnoj smrti, osudi, beskonačnoj potrazi za ljubavlju te o konačnom iskupljenju snagom prirode. Dojmljiva poema odražava dubok i zreo uvid mladog pjesnika u ljudske emocije, majstorski isprepletene s prirodom. Sadržaj je pak utemeljen na srednjovjekovnoj legendi o Gurreu, prema kojoj se kralj Waldemar (ili Valdemar) u 14. stoljeću zaljubio u mladu djevojku Tove. Sastajali su se upravo u Gurreu, dvorcu čije ruševine i danas postoje u Danskoj. Prema izvorima iz 16. stoljeća koje je Jacobsen slijedio, ljubomorna kraljica Helwig otrovala je Tove, o čijoj pogrebnoj povorci izvještava Šumska golubica. Kralj je stoga u rastrojstvu prokleo Boga i zaprijetio napadom na nebesa ako se njegova i Toveina duša razdvoje. Bog ga je zato osudio na vječni nemir - jahanje noćnim nebom na čelu sablasne povorke ratnika. U zoru, ratnici se vraćaju svojim

grobovima, ali Waldemar nastavlja potragu za Tove. Naposljetku, pjesnik se sam javlja kao Pripovjedač kako bi opisao *Divlji lov ljetnog vjetro* kojim priroda u osvit novoga dana, čudesnom snagom, briše tragediju i smrt.

Uglazbivši prvi dio Jacobsenove poeme kao ciklus uz pratnju klavira, u kojemu se izmjenjuje devet ljubavnih pjesama Waldemara i Tove, Schönberg je, a na to mu je ukazao i Zemlinsky, shvatio šire mogućnosti tekstovnog predloška. Pod utjecajem glazbe Richarda Wagnera, očitovanog već u sekstetu *Verklärte Nacht* u kojem je spretno spojio wagnerijanske i brahmsovske idiome, uvidio je mogućnost autonomije glazbe i potrebu nadilaženja uobičajenog iskustva uglazbljivanja dobro poznatih tema kao što su ljubav, smrt i preobraženje. Iako se pri evociranju atmosfere i karakterizaciji događaja uvelike oslonio na Wagnerove kasnije opere, osobito *Sumrak bogova*, reinterpretacija njegova stila u *Gurre-Lieder* otvorila je novi smjer onomu što je tada priželjkivao: da glazba služi subjektu što većom neovisnošću. Odlučio je povezati već postojeće pjesme simfonijskim interludijima te uglazbiti cijelu poemu kao opsežnu kantatu koja uključuje pet solista, pripovjedača, tri četverglasna muška zbora, mješoviti osmeroglasni zbor i gotovo udvostručeni simfonijski orkestar.

No daljnje okolnosti primorale su ga da rad na *Gurre-Lieder*, prije svega na orkestraciji, odgodi na čak nekoliko godina. U Berlinu, u koji je stigao 1901. sa suprugom Mathilde, kratko je radio kao skladatelj kabareta Überbrettl i orkestrator opereta, od čega ga je izbavio Richard Strauss koji mu je, zadivljen dijelovima partiture *Gurre-Lieder* i nove simfonijske pjesme *Pelleas und Melisande*, osigurao Lisztovu stipendiju i mjesto učitelja kompozicije na berlinskom Konzervatoriju Stern. Vrativši se u Beč 1903., zahvaljujući predavanjima koje je održavao u djevojačkoj školi Eugenie Schwarzwald, stekao je krug učenika i istinskih pristaša koje je i privatno podučavao, nerijetko bez naknade, što je nepovoljno utjecalo na njegovu ionako lošu financijsku situaciju. Novo ohrabrenje za svoj skladateljski rad dobio je od Gustava Mahlera koji je čuvši *Verklärte Nacht*, postao njegov gorljivi podupiratelj. I u učenicima i u Mahleru našao je i financijsku potporu. No bečka publika i dalje je bila neumoljiva: izvedbu simfonijske pjesme *Pelleas und Melisande* u siječnju 1905. dočekala je prilično hladno, *Drugi gudački kvartet* u prosincu 1908. izazvao je negodovanje, a kad su prva potpuno slobodno atonalitetna djela predstavljena javnosti u siječnju 1910. – *Knjiga visećih vrtova* i klavirske skladbe op. 11 – nerazumijevanje je eksplodiralo. Sve disonantnija glazba i promjene u stilu i ekspresiji pratili su

probleme u privatnom životu. Osim financijskih teškoća, i brak mu je bio u krizi: u ljeto 1908. otkrio je da je Mathilde počela vezu sa slikarom Richardom Gerstlom (koji ih je oboje podučavao slikanju), kojemu se i preselila (naposljetku se vratila Schönbergu zbog djece, a Gerstl je počinio samoubojstvo). Ipak, Schönbergova kreativnost bila je postojana: 1910. priredio je samostalnu izložbu svojih slikarskih radova, sprijateljio se s Vasilijem Kandinskim i izlagao s grupom *Plavi jahač* i do te, 1910. godine napisao još nekoliko važnih djela, među kojima *Fünf Orchesterstücke*, op. 16 i *Erwartung*. Napokon se, 1910.-1911., uz pisanje vlastite teorije glazbe u kojoj je pojasnio svoju poziciju skladatelja, *Harmonielehre*, posvetio završnoj orkestraciji *Gurre-Lieder*.

Poticaj za to dobio je u siječnju 1910. kad je prvi dio djela, u obradi Antona Weberna za klavir šesteroručno, uspješno predstavljen u Beču. Nastavivši orkestraciju, unio je određene promjene u treći dio kantate, prije svega u dio koji se odnosi na Ludu Klause, koji jaše s Waldemarovim ratnicima, te u instrumentalni materijal koji povezuje pjevane dijelove. Prethodno skladanu glazbu nije dirao, pa kasniji dijelovi, u smislu orkestracije, zvuče transparentnije. Iako veliki orkestralni aparat čini 25 drvenih i 25 limenih puhača, četiri harfe,

čelesta, 16 udaraljkaških instrumenata i golem korpus gudača (čime nadilazi i dimenzije Wagnerovih, Brucknerovih ili Mahlerovih orkestara), koristio ga je prilično ekonomično, nerijetko grupiranog u razne komorne formacije, s brojnim podjelama među gudačima i čestim solo pasažama, u svrhu karakteriziranja svakoga dijela kantate specifičnim zvukom. Uz dionice pet solista i pripovjedača, partitura zahtijeva i tri muška zbora, koji predstavljaju Waldemarove ratnike, te mješoviti zbor, koji se javlja na samome kraju. Upravo je u ovladavanju zbarskim dionicama Schönberg pokazao izuzetnu kontrapunktsku vještinu, zamjetnu osobito u kanonskim pasažama u trećem dijelu.

Prvi dio obuhvaća devet pjesama koje naizmjenice pjevaju Waldemar i Tove te pjesmu Šumske golubice, međusobno povezane orkestralnim prijelazima. Pjesme su jasno sparene, pa svaki par odražava određeno raspoloženje u razvijanju priče: prvi par opisuje krajolik, drugi putovanje i Waldemarov dolazak, treći susret ljubavnika i iskaze ljubavi, a četvrti, poprimajući mračniji ton, Waldemarovu slutnju tragedije i Toveino razuvjeravanje. Posljednja u tom nizu, deveta pjesma, Waldemarov je odgovor koji smiruje ljubavnike. Glas šumske golubice, nakon orkestralnog interludija, opisuje ostvarenje zlih slutnji, Toveinu smrt i pogreb te

Waldemarovo rastrojstvo, otkrivajući pri kraju i krivca za Toveinu smrt - ljubomornu kraljicu Helwig. Vrlo kratak drugi dio - Waldemarova pjesma osvete, kletva upućena Bogu i prijateljima nebesima - ujedno je prekretnica, jer dijeli nabujalu romantiku prvoga dijela od mračnog pohoda Waldemara i njegovih sablasnih ratnika u trećem dijelu. Iako je to nesumnjivo uvjetovano tijekom priče, zasigurno su i promjene u skladateljevu izričaju uzrokovale takav tretman građe, a vještina kojom je spojio raniji i kasniji materijal je zadivljujuća. Treći dio, također oblikovan u devet odsjeka sa solistima, zborom i Pripovjedačem, napokon oslobađa golemu snagu Schönbergova orkestra, dočaravajući divlje jahače, te uvodi muške zborove koji pridonose dramatici. Luda Klaus koji jaše s ratnicima i govori u zagonetkama svojevrsna je protuteža zastrašujućim i pomahnitalim ratnicima te istovremeno stavlja naglasak na emotivnu težinu prizora. Povlačenjem ratnika nastupa *Divlji lov ljetnog vjetra* koji skladatelj označava kao *Melodramu*, jer se u njemu javlja Pripovjedač. Za razliku od prvog i drugog dijela u kojem su pjesme, s obzirom na strukturu te zahtjeve koje postavljaju pred pjevače, oblikovane kao dramski *Lied*, Pripovjedačeva se dionica, iako notirana, izvodi više kao govor negoli kao pjevanje, što najavljuje razrađeni *Sprechgesang* u

Pierrot Lunaire (1912.). Time je skladatelj postigao i izdvojenost toga dijela od ostatka priče; Pripovjedač daje naslutiti da su duše Waldemara i Tove smirene i sjedinjene u osvit novoga dana koji pozdravlja zaključni zbor.

Niz slika veličanstvene ekspresije, Schönberg je, kako bi postigao cjelovitost, povezoao sustavom karakterističnih motiva. Prema vodiču za *Gurre-Lieder* Albana Berga (1913.), djelo sadrži 35 glavnih motiva koji opisuju ne samo glavne likove nego i aspekte prirode te različita emotivna stanja. Na početku djela je silazni motiv zalaska sunca, a na kraju, uzlazni motiv izlaska sunca u zaključnom zboru. Tovein ljubavni motiv koji se prvi put čuje u šestoj pjesmi prvoga dijela (*Sad reći ću ti prvi put*) prožima cijelo djelo. Predosjećaj smrti, povezan sa zvonjavom u ponoć, najprije se javlja u Waldemarovoj pjesmi *Ponoć je*. Svi ti motivi nadalje su povezani u kompleksnu simfonijsku mrežu u instrumentalnim odsjecima. Primjerice, sedam glavnih motiva prisutno je u orkestralnom prijelazu iz posljednje Waldemarove pjesme u pjesmu Šumske golubice, što je pak prava simfonijska pjesma koja dočarava let golubice kroz šumu i njezino nošenje zlokobne vijesti. Glavni instrumentalni odjek trećega dijela prati zov Waldemarovih ratnika, s čak deset unisonih rogova, te uvodi

motive povezane s nebeskim noćnim galopom.

Kantata *Gurre-Lieder* praizvedena je u Beču 23. veljače 1913. pod ravnanjem Franza Schrekera. Bio je to golem uspjeh. Ovacije i oduševljeni pljesak trajali su pola sata, no skladatelju, izmučenom dugogodišnjim hladnim tretmanom тамошnje publike, to nije puno značilo. „Bio sam indiferentan, ako ne i pomalo ljut. Predviđao sam da taj uspjeh neće imati nikakav utjecaj na sudbinu mojih kasnijih djela. U tih trinaest godina razvio sam svoj stil na takav način da bi se prosječnom posjetitelju koncerata moglo činiti da nema veze s glazbom koja mu prethodi. Morao sam se boriti za svako novo djelo, kritičari su me vrijeđali na najnečuvenije načine; izgubio sam prijatelje i bilo kakvu vjeru u prosudbu prijatelja. Stajao sam sâm nasuprot gomili neprijatelja“, prisjetio se u svojem govoru *Kako se postaje osamljen* 1937. Naklonio se samo glazbenicima, a publici, u kojoj su mu odobravali i oni koji su ga do tada najžešće kritizirali, okrenuo je leđa (što mu se pet tjedana poslije osvetilo kad je koncert njegovih djela i djela njegovih suradnika zabranjen).

Svojim opusom stojeći na razmeđu dvaju glazbenih svjetova, staroga i novoga, Schönberg je u *Pjesmama o Gurreu* možda najjasnije utjelovio prelazak jednoga u drugi. Da je toga i

sam bio svjestan, potvrđuju njegove riječi iz spomenutoga govora: „Morao sam izraziti ono što je bilo nužno i znao sam da mi je dužnost razvijati ideje zbog napretka glazbe, sviđalo mi se to ili ne; ali morao sam shvatiti i da se to ne sviđa većem dijelu javnosti. No sjetio sam se da je sva moja glazba u početku izazivala odbojnost, pa ipak... sunce bi moglo izaći, kao što je opisano u posljednjem zboru mojih *Pjesama o Gurreu*. Moglo bi doći do obećanja novoga sunčanoga dana u glazbi koje bih ja želio ponuditi svijetu.“

Kantata *Gurre-Lieder* ovom se prigodom izvodi prvi put u Hrvatskoj.

Zbor Hrvatske radiotelevizije utemeljen je četrdesetih godina prošloga stoljeća. Djelujući najprije kao komorni ansambl pod vodstvom Mladena Pozajića, a zatim Slavka Zlatića, s vremenom je prerastao u prvi profesionalni zbor u Hrvatskoj. Posljednjih sedamdeset godina njegov je umjetnički identitet oblikovao niz uglednih glazbenika, među kojima su, kao šefovi-dirigenti, bili Sergije Rainis, Vladimir Kranjčević, Igor Kuljerić i Tonči Bilić.

Velik repertoar Zbora obuhvaća skladbe *a cappella* i vokalno-instrumentalne skladbe u rasponu od rane renesanse do najnovijih glazbenih djela, a osobita se pozornost posvećuje njegovanju hrvatske glazbene baštine. Zbor je stekao ugled na redovitim nastupima diljem Hrvatske, ali i mnogim zapaženim koncertima u inozemstvu, primjerice u Rimu, Moskvi, Salzburgu, Milanu, Parizu, Veneciji i Berlinu. Suradivao je s mnogim uglednim hrvatskim dirigentima (Lovrom pl. Matačićem, Milanom Horvatom, Pavlom Dešpaljem, Nikšom Barezom itd.), s mnogobrojnim inozemnim gostima (Claudijom Abbadam, Lorinom Maazelom, Igorom Markevičem, Valerijem Poljanskim) te s nizom solista svjetskoga glasa. Među vrhunce umjetničkih postignuća Zbora HRT-a ubrajaju se Schnittkeovi *Stihovi*

pokajanja i *Koncert za zbor*, Rautavaarina *Vigilia*, Papandopulova *Muka Gospodina našega Isukrsta* i *Hrvatska misa*, Monteverdijevi *Madrigali Guerrieri et Amoros* i *Vespro della Beata Vergine*, Bachove *Muka po Mateju* i *Muka po Ivanu*, Haydnovo *Stvaranje svijeta*, Händelov *Mesija*, *Muka po Luki* K. Pendereckoga, *Trois poemes d' Henri Michaux* Witolda Lutosławskog (djelo naručeno i skladano za Zbor Radio-televizije Zagreb, današnji Zbor HRT-a), *Svadba* Stravinskoga, Kuljerićevi *Hrvatski glagoljaški rekvijem* i opera *Životinjska farma* te *Triptihon* Ivana Brkanovića. Zbor je dobio Diplomu *Milke Trnine* za izuzetne umjetničke dosege u 2004. godini na temelju izvedbe *Hrvatske mise* Borisa Papandopula, a 2005. izvedbom *Hrvatske mise* pod ravnanjem Tončija Bilića, zabilježene na CD-u u izdanju Cantusa, osvojio je diskografsku nagradu *Porin* za album godine u kategoriji klasične glazbe. Godine 2007. skladba Igora Kuljerića *Križu, daj nam ti milosti* objavljena na CD-u u izdanju Orfeja/HRT-a s naslovom *Kako jelen vrilo traži*, također pod Bilićevim ravnanjem, dobila je *Porina* za najbolju skladbu napisanu za solo ili manji sastav. CD *Hrvatska božićna priča* (Cantus, 2011.) dosegao je nakladu od 30.000 primjeraka, a album *Hrvatska glazba na Riva dei Schiavoni*, objavljen 2012., nagrađen je s tri *Porina*: za najbolji album klasične glazbe, najbolju izvedbu klasične glazbe (skladba *Ego*

sum qui sum Julija Skjavetića) i najbolju snimku albuma klasične glazbe. U 2013. godini, u izdanju Cantusa/HRT-a objavljen je trostruki DVD *Osorska trilogija*, kao prva integralna izvedba – koncertna snimka s 37. Osorskih glazbenih večeri - *Osorskog rekvijema* i *Osorskog misterija* Borisa Papandopula te *Osorskog plača* Berislava Šipuš. Izdanje je zaslužilo nagrade *Porin* u dvije kategorije: najbolji album klasične glazbe i najbolji producent (Krešimir Seletković). Iste godine, Zbor je, uz Simfonijski orkestar HRT-a pod ravnanjem maestra Ive Lipanovića, ostvario suradnju sa sopranisticom Elenom Mošuc na CD-u *Donizetti Heroines*, koji je objavio Sony Classical. Među najnovijim izdanjima su *Muka Gospodina našega Isukrsta (po Ivanu)* Borisa Papandopula (HRT, 2015.) te *Vinko Jelić: Audivi vocem* (HRT, 2016.).

Godine 1998. Zbor HRT-a je na poticaj tadašnjeg šefa-dirigenta Tončija Bilića počeo sustavno njegovati pjevanje *a cappella* i uz instrumentalnu pratnju. Tako je nastao ciklus *Sfumato*, da bi se publici predstavila djela hrvatske glazbene baštine, remek-djela i rjeđe izvođene skladbe klasične literature te najnoviji ostvaraji zbarske glazbe u nas i u svijetu. Ciklus ima i likovnu dimenziju, što je razvidno iz podnaslova *Duhovni zvuci, boje i oblici*, a ostvaruje se u suradnji s Muzejom Mimara.

Od 2016. godine, Zbor HRT-a član je uglednog međunarodnog udruženja Tenso, europske mreže profesionalnih komornih zborova koju čini šesnaest ponajboljih vokalnih ansambala iz dvanaest europskih zemalja.

Simfonijski orkestar Hrvatske radiotelevizije

stasao je postupnim povećavanjem prvog radijskog orkestra osnovanog 1929., samo tri godine nakon početka emitiranja tadašnjega Radio Zagreba. Od godine 1957. počinje djelovati pod nazivom Simfonijski orkestar Radiotelevizije Zagreb, od 1975. do 1990. naziv mu je Zagrebački simfoničari RTZ-a, a od 1991. nosi današnji naziv. Na čelu toga orkestra stajali su mnogi ugledni dirigenti: Pavle Dešpalj, Krešimir Šipuš, Josef Daniel, Oskar Danon, Milan Horvat, Uroš Lajovic, Vladimir Kranjčević i Nikša Bareza. Među mnogim dirigentima i solistima s kojima je ansambl surađivao bili su i Lovro von Matačić, Igor Markevič, Franz Konwitschny, Claudio Abbado, Lorin Maazel, Zubin Mehta, Ernst Bour, Stjepan Šulek, Krzysztof Penderecki, Antonio Janigro, André Navarra, Leonid Kogan, Henryk Szeryng, Aldo Ciccolini, Ruža Pospiš-Baldani, Dunja Vejzović, Dubravka Tomšić-Srebotnjak, Rudolf Klepač, Ivo Pogorelić, Mstislav Rostropovič, Maksim Fedotov, Edita Gruberova, José Carreras, Ruggero Raimondi, Barbara

Hendricks, Luciano Pavarotti i drugi.

Od sezone 2015./2016., šef-dirigent Simfonijskog orkestra HRT-a je Enrico Dindo.

Uz redovitu koncertnu djelatnost u Zagrebu, te obvezu redovitog sudjelovanja u radijskom i televizijskom programu, Orkestar gostuje diljem domovine i u inozemstvu. Na tim je gostovanjima stekao priznanja te postao zaslužan promicatelj hrvatske kulture u svijetu; među novijim takvim pothvatima je dvotjedna turneja po Italiji u prosincu 2014. Početkom Domovinskoga rata glazbenici Simfonijskoga orkestra HRT-a, služeći domovini, održali su na desetke koncerata na bojištima, od Osijeka, Pakraca, Lipika, Đakova, Gospića, Vinkovaca i Bošnjaka do Šibenika, Zadra, Karlovca, pa i Sarajeva. Uz klasični i suvremeni repertoar te snimanja za potrebe Hrvatske radiotelevizije i diskografskih tvrtki, Orkestar čuva i hrvatsku glazbenu baštinu i suvremeno hrvatsko stvaralaštvo. U diskografskom opusu ističu se autorski albumi hrvatskih skladatelja Stjepana Šuleka, Milka Kelemena i Mire Belamarića, serija CD-a posvećenih šefovima-dirigentima Orkestra, *Alpska simfonija* Richarda Straussa, album s djelima talijanskoga skladatelja Gina Marinuzzija starijega te CD *Donizetti Heroines* s Elenom Mošuc, Zborom HRT-a i maestrom Ivom

Lipanovićem, objavljen 2013. za Sony Classical. Iste godine objavljen peterostruki album *Stjepan Šulek (1914. – 1986.): 8 simonija* u izdanju HRT-a, Cantusa i HDS-a, nagrađen je diskografskom nagradom *Porin* u dvjema kategorijama: najbolji arhivski/tematsko-povijesni album klasične glazbe i najbolja izvedba klasične glazbe (Šulekova *Sedma simfonija* pod ravnanjem maestra Pavla Dešpalja). Izvedba *Koncerta za alt-saksofon i orkestar* Pavla Dešpalja, uz solista Gordana Tudora pod ravnanjem maestra Pavla Dešpalja zaslužila je *Porin* 2016. u kategoriji najbolje izvedbe klasične skladbe. U sezoni 2010./2011. Orkestar je obilježio 80. obljetnicu postojanja te je tom prigodom objavljena monografija o njegovu djelovanju uz dvostruki album na koji su uvrštene snimke šefova-dirigenata: Milana Horvata, Krešimira Šipuš, Josefa Daniela, Pavla Dešpalja, Vladimira Kranjčevića, Oskara Danona, Uroša Lajovica i Nikše Bareze.

Simfonijski orkestar HRT-a dobitnik je nagrade *Judita* 59. Splitskog ljeta (2013.) koju dodjeljuje *Slobodna Dalmacija*.

lako postoji još od 1850. godine, za godinu osnutka stalnoga kazališnog orkestra presudna je godina 1863., kad je tadašnji ravnatelj kazališta Josip Freudenreich na stalni repertoar uvrstio i operetu.

Dolaskom Ivana pl. Zajca i utemeljenjem zagrebačke Opere 1870. godine, ustanovljen je stalni operni orkestar koji je Zajc popunio učiteljima s muzičke škole Hrvatskog glazbenog zavoda, povećavši broj glazbenika na 24. Uz stalne operne i operetne predstave, **Orkestar Opere Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu** izvodi, još od 1871. godine, i simfonijsku glazbu na koncertima, podjednako domaćih i stranih skladatelja.

Orkestar HNK-a izvodio je djela Adolphea Adama, Eugena d' Alberta, Srećka Albinija, Borisa V. Asafjeva, Johanna Sebastiana Bacha, Krešimira Baranovića, Béle Bartóka, Ludwiga van Beethovenna, Mire Belamarića, Vincenza Bellinija, Hectora Berliozu, Blagoja Berse, Georgesa Bizeta, Brune Bjelinskoga, Silvija Bombardellija, Aleksandra Borodina, Benjamina Brittena, Ivana Brkanovića, Frédéric Chopina, Francesca Cilee, Emila Cossetta, Petra Iljića Čajkovskog, Claudea Debussyja, Léa Delibesa, Pavla Dešpalja, Dubravka Detonija, Natka Devčića, Antuna

Dobronića, Gaetana Donizettija, Antonína Dvořáká, Nikole Fallera, Umberta Giordana, Aleksandra Glazunova, Mihaila Glinke, Christoph Willibalda Glucka, Jakova Gotovca, Charlesa Gounoda, Josipa Hatzea, Josepha Haydna, Leoša Janáčketa, Alfija Kabilja, Nikice Kalogjere, Milka Kelemena, Igora Kuljerića, Franza Lehāra, Ruggera Leoncavalla, Frana Lhotke, Ive Lhotke Kalinskog, Vatroslava Lisinskog, Franza Liszta, Ive Maleca, Pietra Mascagnija, Julesa Masseneta, Giana Carla Menottija, Giacomina Meyerbeera, Ludwiga Minkusa, Wolfganga Amadeusa Mozarta, Modesta Petrovića Musorskog, Oskara Nedbala, Krste Odaka, Jacquesa Offenbacha, Carla Orffa, Borisa Papandopula, Ive Paraća, Giovannija Battiste Pergolesija, Amilcare Ponchiellija, Đure Prejca, Miljenka Prohaske, Sergeja Prokofjeva, Giacomina Puccinija, Sergeja Rahmanjinova, Mauricea Ravela, Nikolaja Rimski-Korsakova, Gioachina Rossinija, Milana Sachsa, Camillea Saint-Saënsa, Branimira Sakača, Dragutina Savina, Franza Schuberta, Roberta Schumanna, Jeana Sibeliusa, Yorgosa Sicilianosa, Bedřicha Smetane, Johanna Straussa, Richarda Straussa, Igora Stravinskog, Franza Suppéa, Sándora Szokolaya, Božidara Širole, Dmitrija Šostakovića, Stjepana Šuleka, Ambroisea Thomasa, Ive Tijardovića, Vilka Ukmara, Giuseppea Verdija, Frane Paraća, Antonija Vivaldija, Richarda Wagnera, Carla Marie von Webera, Ivana pl. Zajca i mnogih drugih

klasičnih i suvremenih skladatelja. Poslije Prvoga svjetskog rata Orkestar je već imao 51 glazbenika, a danas ga čini 75 stalnih članova.

Uz sudjelovanje u brojnim opernim i baletnim produkcijama u matičnoj kući, mnogi članovi Orkestra zagrebačke Opere nastupaju u različitim komornim ansamblima te kao solisti, ili kao nadopune drugim orkestrima.

U Orkestru zagrebačke Opere djelovali su mnogi ugledni glazbenici te njime ravnali brojni ugledni dirigenti poput Ivana pl. Zajca, Richarda Straussa, Milana Sachsa, Jakova Gotovca, Ive Brkanovića, Krešimira Baranovića, Lovre pl. Matačića, Borisa Papandopula, Lamberta Gardellija, Mladena Bašića, Milana Horvata, Nikše Bareze, Oskara Danona, Mire Belamarića, Same Hubada, Vladimira Kranjčevića, Igora Kuljerića, Vjekoslava Šuteja, Zorana Juranića, Mladena Tarbuka, Ivana Repušića, Miroslava Homena, Lorisa Voltolinija, Pavla Dešpalja, Krešimira Šipuća, Aapoa Häkkinena, Daniela Liptona, Thomasa Conlina, Fuada Mansurova, Tiziana Severinija, Ive Lipanovića, Saše Britvića, Pascala Rophéa, Mihaila Sinkevića, Davora Krnjaka, Paula Hoskinsa, Diana Tchobanova, Miroslava Salopeka i mnogih drugih.

Orkestar zagrebačke Opere dobitnik je Nagrade *Milka Trnina* 2004. godine za izvedbu

Šostakovićeve opere *Lady Macbeth Mcenskog okruga* te Nagrade *Tito Strozzi* 2015. godine za cjelokupni umjetnički angažman u sezoni 2014./2015.

Osnutkom Opere u Zagrebu, 1870., počeo je djelovati i stalni operni zbor - današnji **Zbor Opere HNK-a u Zagrebu** - koji je u to vrijeme imao 13 muških i 13 ženskih članova. Od početka je sudjelovao u opernim i operetnim predstavama u matičnoj zgradi i u Malom kazalištu na Tuškancu.

Zbor je sudjelovao u brojnim opernim izvedbama svih stilova, a između dva svjetska rata i u brojnim izvedbama oratorijskih djela. Na repertoaru su zastupljena svjetska i domaća operna djela, a osobito mjesto zauzimaju brojne praizvedbe hrvatskih opera. Na svim gostovanjima, od Tokija do Berlina, kao i u matičnoj zemlji, Zbor je uvijek dobivao najviše ocjene stručne kritike. Posebnu čast doživio je pozivom Herberta von Karajana na sudjelovanje u izvedbama opere *Boris Godunov* Modesta Petrovića Musorgskoga na Svečanim ljetnim igrama u Salzburgu 1965., 1966. i 1967. godine.

Osim mnogih gostovanja diljem svijeta, Zbor Opere HNK-a u Zagrebu u nekoliko je navrata samostalno gostovao u Francuskoj, Austriji i Italiji.

Djelujući od osnutka Akademije 1921. **Zbor Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu**

okuplja studente svih odsjeka i svih studijskih godina i predstavlja reprezentativni i najveći izvođački korpus te institucije. Okušavajući se u stilski raznolikom i nimalo lakom repertoaru, s velikim je uspjehom surađivao s brojnim umjetnicima, poput Slavka Zlatića, Nikše Bareze, Igora Kuljerića, Zorana Juranića, Vladimira Kranjčevića, Aleksandra Kalajdžića, Uroša Lajovica, Milana Horvata, Igora Cjadrova, Pavla Dešpalja, Juliana Kovatcheva, Aluna Francisa, Georga Pehlivaniana, Riccarda Mutija i Valerija Gergijeva.

Zbor se redovito predstavlja publici kompleksnim i interpretativno zahtjevnim djelima, među kojima su Bachova *Muka po Ivanu*, Brahmsov *Njemački rekviјem*, Mendelssohnovi oratoriji *Ilija* i *Paulus*, Honeggerov *Kralj David*, Mahlerove *Druga* i *Osmo simfonija*, Stravinskijeva *Svadba* te Brittenov *Ratni rekviјem*.

Od 2000. godine Zbor Muzičke akademije vodi dirigentica Jasenka Ostojčić. Zbor nastavlja tradiciju izvedbi zahtjevnih vokalno-instrumentalnih djela, kao što su kantata *Carmina Burana* C. Orffa, oratorij *Mesija* G. F. Handela, *Istarske freske* B. Papandopula,

Prayers of Kierkegaard S. Barbera, *Jeanne d'Arc* A. Honeggera, *Ivan Grozni* S. Prokofjeva, 9. *simfonija* L. van Beethovena, *Stabat Mater* K. Szymanowskog, *Misa u Es-duru* F. Schuberta, *Nelson misa* J. Haydna, *Requiem* W. A. Mozarta, *Quatro pezzi sacri* G. Verdija, *Religiofonija* J. Štolcera Slavenskog i dr. Posebno vrijedi istaknuti sudjelovanje Zbora u izvedbama *Requiem* u *c-molu* L. Cherubinija 2010. godine u Ravenni i Trstu, zatim *Requiem* G. Verdija 2014. godine u Redipugliji, Italija, pod ravnanjem Riccarda Mutija, te u 8. *simfoniji* G. Mahlera pod ravnanjem Valerija Gergijeva u Ljubljani i u zagrebačkoj Areni.

Veliku pozornost javnosti privukle su izvedbe opera *Čarobna frula* W. A. Mozarta, *Ljubavni napitak* G. Donizettija, *Slavuj* I. Stravinskog, *Orfej* C. W. Glucka, *Madame Buffault* B. Papandopula te *Carmen* G. Bizeta, kojom je Muzička akademija proslavila 90. obljetnicu djelovanja. Za niz iznimno uspješnih izvedbi, poput *Prayers of Kierkegaard* S. Barbera na 24. Muzičkom biennalu Zagreb i opere *Ljubavni napitak* G. Donizettija u Zagrebačkom gradskom kazalištu Komedija, Zbor i Orkestar Muzičke akademije dobili su niz posebnih Rektorovih nagrada.

Zbor Muzičke akademije za ovu je prigodu popunjen članovima zbora Cappella Odak.

Nikša Bareza (Split, 1936.), dugogodišnji šef-dirigent Simfonijskog orkestra HRT-a (1992. - 2011.), školovao se kod Slavka Zlatića na Muzičkoj akademiji u Zagrebu i Milana Sachsa, a usavršavao se kod Hermanna Scherchena na Mozarteumu u Salzburgu i Herberta von Karajana. Radio je i s dirigentima kao što su Lovro pl. Matačić, Ferdinand Leitner, Otmar Suitner i Nikolaus Harnoncourt te skladateljima, velikanima 20. stoljeća: Benjaminom Brittenom, Carlom Orffom, Olivierom Messiaenom, Luigijem Dallapiccolom, Goffredom Petrassijem, Dmitrijem Šostakovičem, Luigijem Nonom.

Karijeru je počeo u Operi Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu kao korepetitor. Poslije je bio i dirigent, a od 1965. do 1974. i direktor. Djelovao je i kao stalni dirigent opera u Zürichu, Sankt Peterburgu te Grazu gdje je bio šef-dirigent Filharmonije (1981.-1990.). Gostovao je na čelu Rotterdamske filharmonije, Orkestra salzburškog Mozarteuma te Simfonijskog orkestra *Arturo Toscanini*. Od 2001. do 2007. djelovao je kao glazbeni ravatelj Filharmonije *Robert Schumann* iz Chemnitza; posljednji projekti na toj funkciji bile su produkcije Mascagnijeve *Iris* te opera *Arijadna na Naxosu*, *Idomeneo* i *Lohengrin*, kao i *Osme simfonije* Gustava Mahlera. Tijekom Schumannove godine, 2006., s tim je orkestrom

poduzeo turneju po Austriji i Sloveniji, nastupivši među ostalim u Festspielhausu u Salzburgu, bečkom Konzerthausu, Geisteigu u Münchenu, Alte Oper u Frankfurtu i dr. I dalje je suradnik Filharmonije *Robert Schumann* iz Chemnitza. U dva desetljeća u salzburškom Festspielhausu dirigirao je 25 koncerata s pet orkestara: Orkestar Mozarteuma, Simfonijski orkestar HRT-a, Slovačka filharmonija iz Bratislave, Filharmonija *Robert Schumann*, Filharmonija iz Graza.

Uz hvaljene izvedbe Wagnerovih i Straussovih opera u Chemnitzu, uspješne produkcije Straussove *Salome* i Verdijeva *Krabuljnog plesa* u Hamburškoj operi svrstavaju se među najuspjelije projekte toga razdoblja. Osim što je kao stalni dirigent surađivao s Hamburškom operom, gostovao je i u Norveškoj nacionalnoj operi u Oslu, Teatru Comunale u Firenci, Teatru Regio u Parmi, Théâtreu du Capitole iz Toulousea, Bavarskoj državnoj operi u Münchenu, Njemačkoj operi u Berlinu i milanskoj Scali, gdje je debitirao s *Parsifalom* 1991., a slijedili su *Prsten Nibelunga*, *Fidelio*, *Tosca*, *Manon Lescaut*, *Trubadur*, *Andrea Chenier*, *Madame Butterfly* itd.

Godine 2010. s velikim je uspjehom ravnao Wagnerovim *Tannhäuserom* u Teatro Verdi u

Trstu, a u prosincu iste godine, nakon izuzetnog uspjeha s Beethovenovim *Fidelijom* u Ciudad de Mexicu u Palacio de Bellas Artes, u povodu proslave 200. godišnjice neovisnosti Meksika i 100. obljetnice revolucije, imenovan je tamošnjim glavnim gostujućim dirigentom te se već sljedeće sezone vratio kako bi ravnao *Toscom* i *Cavallerijom rusticanom*. U istoj sezoni, 2011./2012., ravnao je i novom produkcijom *Aide* sa Simfonijskom orkestrom Taipei u areni Taipei na Tajvanu (u koprodukciji s Rimskom operom). Obilježavajući 200. obljetnicu Wagnerova rođenja, u Palacio de Bellas Artes, ravnao je *Ukletim Holandezom*, što je u tamošnjem tisku ocijenjeno kao izvedba „najviših umjetničkih kvaliteta koje su se dogodile u Meksiku u posljednjih sto godina“. Godine 2012. otvorio je 41. *Međunarodni festival Cervantino* u Guanajuatu – najveći međunarodni festival Latinske Amerike.

Dobitnik je brojnih domaćih i inozemnih nagrada i priznanja; austrijske Nagrade *Johann Joseph Fux*, za dostignuća ostvarena u kulturi Republike Austrije, Nagrade grada Graza, Nagrade *Vladimir Nazor*, Nagrade *Milka Trnina*, tri nagrade *Judita* na Splitskome ljetu, tri Nagrade hrvatskog glumišta, Nagrade *Josip Štolcer Slavenski*, Nagrade *Lovro pl. Matačić* za životno djelo, Nagrade *Vladimir Nazor* za životno djelo,

diskografske nagrade *Porin* za životno djelo, Nagrade grada Zagreba i druge.

Od 2014. ponovno je ravnatelj Opere Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu u kojoj priprema premijerne izvedbe najzahtjevnijih domaćih i stranih djela operne literature. Ovu godinu, u kojoj maestro Bareza obilježava 80. životnu obljetnicu, zaokružiti će ravnanje novom produkcijom opere *Sakuntala* Franca Alfana u Teatro Massimo Bellini u Cataniji, u studenome, te nastup na čelu Filharmonije Ciudad de México u povodu 80. godišnjice djelovanja toga orkestra, u prosincu 2016. Također, u HNK-u u Zagrebu, u listopadu ga očekuje opera *Madama Butterfly* G. Puccinija (u suradnji s Arenom Sferisterio iz Macerate, u režiji Pier Luigija Pizzija), u povodu 25. obljetnicu osnutka Talijanske unije i 20. obljetnice *Ugovora o pravima manjina*, pod pokroviteljstvom predsjednika država Italije i Hrvatske.

Adela Golac Rilović diplomirala je solo pjevanje u klasi prof. Snježane Bujanović-Stanislaw na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, gdje je i magistrirala u klasi prof. Dunje Vejzović. Pohađala je sate pjevanja i sudjelovala na seminarima poznatih svjetskih pedagoga (Mirella Freni, Sena Jurinac, Biserka Cvejić, Olivera

Miljaković, Franca Mattiucci, Paolo de Napoli). Debitirala je 1999. kao Cleopatra u Händelovoj operi *Giulio Cesare* i od tada ostvarila niz glavnih opernih uloga u HNK-u Zagreb (gdje je prvakinja opere), HNK-u Split, HNK-u Rijeka i HNK-u Osijek, među kojima se izdvajaju uloge talijanskog *belcanta* (Violetta, Gilda, Luisa Miller, Amina, Aida, Leonora, Amelia Boccanegra, Norma, Adina, Marie, Giulietta, Nedda, Giorgetta, Cio-Cio-San). Sa zrelošću širi svoj repertoar na slavenske i njemačke skladatelje. Posebnu pozornost izazvale su njezine Jenufa i Elsa, dok je s Marijom (*Mazepa*) i Chrysothemis (*Elektra*) imala i inozemnih uspjeha.

Osim na opernim pozornicama, nastupa i na Dubrovačkim ljetnim igrama, Splitskom ljetu, Glazbenim večerima u sv. Donatu u Zadru, Riječkim ljetnim noćima te na Tiroler Festspiele. Koncertno je, među ostalim, nastupala s Orchester der Tiroler Festspiele, Zagrebačkom filharmonijom, Zagrebačkim solistima, Dubrovačkim simfonijskim orkestrom, Simfonijskim orkestrom HRT-a, Orkestrom Splitske opere, Slovenskom filharmonijom, Simfonijskim orkestrom Toleda, te je surađivala s uglednim hrvatskim dirigentima (Šutej, Barez, Dešpalj, Repušić...) i inozemnim dirigentima (Kuhn, Allemandi, Dinić, Rahbari, Bosch, Conlin, Arp, Remereit i drugi).

Adela Golac Rilović snimila je *Hrvatsku misu* i *Podnevnu simfoniju* Borisa Papandopula, za koje je nagrađena diskografskom nagradom *Porin* u kategoriji najbolje izvedbe klasične glazbe za 2002. godinu. Također, snimila je skladbu *Preghiera* Gina Marinuzzija sa Simfonijskim orkestrom HRT-a pod ravnanjem Nikše Bareze. Kao solistica u Verdijevu *Requiemu* nastupila je na Tiroler Festspiele pod ravnanjem maestra G. Kuhna, što je zabilježeno i na nosaču zvuka. Za ulogu Mirjane u istoimenoj operi Josipa Mandića dobila je Nagradu *Marijana Radev* za najbolje operno ostvarenje u sezoni 2007./2008., istu nagradu zaslužila je i za ulogu Helene u operi *Sicilijanske večernje* G. Verdija u sezoni 2015./2016.

Tenor **Michael Robert Hendrick** nastupa na opernim i koncertnim pozornicama diljem svijeta. U njujorškoj operi Metropolitan debitirao je kao Menelaj u *Egipatskoj Heleni* Richarda Straussa pod ravnanjem Fabija Luisija; slijedili su brojni angažmani u svjetskim opernim kućama. Njegov repertoar uključuje glavne uloge u operama *Peter Grimes*, *Samson i Dalila*, *Parsifal* i *Lohengrin*, uloge Paula u operi *Die tote Stadt*, Don Joséa u *Carmen*, Canija u *Pagliaccima*, Erika u *Ukletom Holandezu*, Florestana u *Fideliju*, Heroda u *Salomi*, Bacchusa u *Arijadni na Naxosu*, Mide u *Ljubavi Danaje*

te Tambourmajora u *Wozzecku*. U Kennedy Centeru 2001. proglašen je umjetnikom godine Washingtonske nacionalne opere za ulogu Lennyja Smalla u operi *Of Mice and Man* Carlislea Floyd; najrecentniji nastup u toj ulozi imao je ove godine u Operi u Manitobi, Kanada. Pjevao je u Rimskoj operi u naslovnoj ulozi *Samsona i Dalile* Camillea Saint-Saënsa pod ravnanjem Charlesa Dutoita, u Teatro Amazonas u Brazilu nastupio je kao Wagnerov Parsifal, a kao Erik u *Ukletom Holanđezu* u Palacio de Bellas Artes u Ciudad de Méxicu te u Operi Sarasota u SAD-u. U Francuskoj, u Opéra National de Lorraine à Nancy, bio je Paul u operi *Die tote Stadt* Ericha Wolfganga Korngolda, a u amsterdamskom Concertgebouwu Mida u Straussovoj *Ljubavi Danaje* uz Filharmoniju Nizozemskog radija pod ravnanjem Ede de Waarta. U Kennedy Centeru u Washingtonu nastupio je kao Tito u Mozartovoj operi *La Clemenza di Tito* s Nacionalnim simfonijskim orkestrom.

Njegov slavenski repertoar obuhvaća uloge Lace u *Jenufi* i Živnyja u *Sudbini* Leoša Janáčka, u kojima je nastupao u Malagi i Bilbau u Španjolskoj, u Utii, Sarasoti i New Yorku u SAD-u, te uloge Grofa Vaudémonta u Čajkovskijevoj *Jolanti*, Levka u *Svibanjskoj noći* Rimski-Korsakova te Šujskog u *Borisu Godunovu* Musorgskog. U *Psalmus Hungaricus*

Zoltána Kodályja nastupio je uz Detroitiski simfonijski orkestar pod ravnanjem Genadija Roždestvenskog. Jednako aktivan i na koncertnim pozornicama, Michael Robert Hendrick izvodio je *Das klagende Lied* Gustava Mahlera sa Španjolskim nacionalnim orkestrom, Londonskom filharmonijom, Rotterdamskom filharmonijom i Orkestrom Philadelphia. Bio je solist u Mahlerovoj *Pjesmi o zemlji* uz Orchestre Symphonique de Mulhouse u Francuskoj, Chautauqua Symphony Orchestra i Pensacola Symphony Orchestra, na Festivalu Brevard, te u Teatro Amazonas u Brazilu. U Verdijevu *Requiemu* nastupio je uz National Philharmonic, Syracuse Symphony Orchestra, Huntsville Symphony Orchestra te na Festivalu Amazonas.

Mezzosopranistica **Dubravka Šeparović Mušović** školovanje počinje u rodnom Dubrovniku, a nastavlja u Zagrebu, gdje 1993. stječe diplomu na Arhitektonskom fakultetu. Studij solo pjevanja pohađa na Muzičkoj akademiji u razredu Snježane Bujanović-Stanislaw, gdje je diplomirala 1998. i magistrirala 2000. Usavršavala se kod Ruže Pospiš-Baldani i Eve Blahove. Još za studija njezine su interpretacije privukle pozornost glazbene javnosti, a na pjevačkom natjecanju u Karlovym Varyma 1999. osvojila je drugu nagradu i posebnu nagradu Praške državne

opere, gdje je već sljedeće godine debitirala u naslovnoj ulozi Bizetove *Carmen*, dok se u Narodnom kazalištu u Brnu 2002. predstavila kao Amneris u Verdijevoj *Aidi*. Godine 2001. postala je članicom Opere Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu, 2007. stekla je status prvakinja, a 2016. postala je nacionala prvakinja.

Brojne su uloge koje je ostvarila na matičnoj sceni: Elettra u Mozartovu *Idomeneu*, Amneris u *Aidi*, Princeza Eboli u *Don Carlosu*, Santuzza u Mascagnijevoj *Cavalleriji rusticani*, Carmen, Adalgisa u Bellinijevoj *Normi*, Kundry i Ortrud u Wagnerovu *Parsifalu* i *Lohengrinu*, Crkvenjarka u *Jenufi*... Stalno prisutna i na inozemnoj opernoj sceni (u Brnu, Pragu, Saarbrückenu, Wuppertalu, Trieru, Luxembourg, Sankt Gallenu, Grazu, Beču, Münchenu...) neprestano se iskazuje u tumačenju velikih uloga talijanskog, njemačkog, francuskog i slavenskog repertoara (Dalila, Carmen, Judith, Eboli, Ježibaba, Amneris, Herodijada, Fricka...).

Pažnju posvećuje i ulogama hrvatske operne baštine pa su na njezinu repertoaru i Doma (*Ero s onoga svijeta*) i Jele (*Ekvinocij*). Godine 2003., na turneji Opere Narodnog kazališta iz Brna, predstavila se japanskoj publici kao Carmen i kao Amneris, a 2010. tumačila je ulogu Herodijade na prvoj kineskoj izvedbi Straussove *Salome*. Suraduje s uglednim dirigentima i

redateljima te kolegama pjevačima, među kojima su Paata Burchuladze, José Cura i Jonas Kaufmann. Jednako posvećena i koncertnom repertoaru, osobito njeguje opus Gustava Mahlera. Dobitnica je niza nagrada; među recentnima su: dva puta Nagrada *Orlando* (2000. i 2013.), Nagrada *Milka Trnina* (2006.), Plaketa Grada Zagreba (2009.), Nagrada *Tito Strozzi* (2011.), Nagrada Grada Zagreba (2012.), odlikovanje Danice Hrvatske s likom Marka Marulića i nagrada *Najbolji wagnerijanac* 2013.

Stjepan Franetović (Stari Grad, Hvar, 1974.) solist je Opere Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu. Diplomirao je pjevanje na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji u razredu Miljenke Grđan. Nastupao je kao Cavaradossi u Puccinijevoj *Tosci*, kao Lenski u operi *Evgenij Onjegin* P. I. Čajkovskog, Rodolfo u Puccinijevoj operi *La Bohème*, Vojvoda od Mantove u Verdijevu *Rigolettu*, Nemorino u Donizettijevu *Ljubavnom napitku*, Rinuccio u Puccinijevoj operi *Gianni Schicchi*, Florville u Rossinijevu *Il signor Bruschino*, Bastien u Mozartovoj operi *Bastien i Bastiena*, Alfred u Straussovju *Šišmišu*, Juranić i Sokolović u Zajčevu *Nikoli Šubiću Zrinjskom*, Mića u Gotovčevu *Eri s onoga svijeta*, Tonči u Tijardovićevu *Splićkom*

©novkovic

akvarelu, Pijetao u Stravinskijevu *Renardu* te kao Steva u Janáčekovoj *Jenůfki*. Za doprinos u operi *Marco Polo* Tana Duna 2001. godine nominiran je za Nagradu Hrvatskog glumišta. Kao solist nastupao je sa Zagrebačkom filharmonijom, Cantus Ansambлом, francuskim ansambлом Dialogos, Jazz orkestrom HRT-a, Zborom HRT-a, Simfonijskim orkestrom HRT-a, Dubrovačkim simfonijskim orkestrom, zborom Palma... Član je Faroskih kantadura iz Staroga Grada te klappe Jelsa.

Siniša Štork (Derventa, 1966.) upisao je solo pjevanje 1987. na Muzičkoj akademiji u Sarajevu, gdje je diplomirao 1991. u klasi prof. Blanke Kurpjel Danon i prof. Paše Gackić. Nastavio se usavršavati upisavši se 1996. na Akademie für Musik und Darstellende Kunst u Beču, studij opernih uloga, kod profesorâ Kurta Malma, Uwea Theimera, Franza Donnera i Helene Kruso, gdje je diplomirao 2000. godine. Od 2005. do 2015. bio je solist HNK-a Ivana pl. Zajca u Rijeci, a s Operom HNK-a u Zagrebu surađuje od 2006. godine (2016. postao je stalni član sa statusom opernoga solista). Među ulogama koje je ostvario u zagrebačkoj Operi su: Don Basilio (*Seviljski brijač*), Drugi vitez Grala (*Parsifal*), Ferrando (*Trubadur*), Figaro (*Figarov pir*), Gazda Marko (*Ero s onoga svijeta*), Kralj Egipta (*Aida*). Gostujući na različitim opernim pozornicama u zemlji i inozemstvu,

surađivao je s mnogim dirigentima, među kojima su Nikša Bareza, Ivo Lipanović, Vladimir Kranjčević, Miroslav Homen, Pavle Dešpalj, Nada Matošević Orešković, Miro Belamarić, Tonči Bilić, Berislav Šipuš, Uroš Lajovic, Max Emanuel Cenčić, Johannes Wildner, Wolfgang Scheidt te s mnogim domaćim i inozemnim redateljima poput Petra Selema, Krešimira Dolencića, Dore Ruždjak Podolski, Ivana Lea Leme, Ozrena Prohića, Janusza Kice, Lorenza Marianija, Olivera Tambozija, Mauricija Garcie Lozana, Kurta Jozefa Shildknechta, Balazsa Kovalika... Kao solist nastupa na koncertima u Hrvatskoj, Austriji, BiH, Francuskoj, Italiji, Švicarskoj, Japanu i drugdje. Među oratorijskim djelima u kojima je nastupao ističu se: *Petite messe solenne* i *Stabat Mater* G. Rossinija, *Mesija* G. F. Händela, *Requiem* W. A. Mozarta, *Requiem* G. Verdija, *Vespro della Beata Vergine* C. Monteverdija. Snimio je na nosače zvuka *Sacrae cantiones* Ivana Lukačića, *Parnassia militia* Vinka Jelića, hrvatsku duhovnu glazbu...

Ozren Bilušić (Bjelovar, 1975.) nakon završene Prirodoslovno-matematičke gimnazije i Srednje glazbene škole Vatroslava Lisinskog (klarinet), upisuje studij pjevanja na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji u klasi profesorice Snježane Bujanović-Stanislav. Godine 1995. primljen je u Operu HNK-a u Zagrebu kao zbornski pjevač-epizodist,

2004. postao je solist, a 2016. prvak Opere. Osim u Zagrebu, gostovao je u HNK-u Split, HNK-u Ivana pl. Zajca u Rijeci, na Splitskom ljetu i drugim pozornicama. Do sada je ostvario više od pedeset opernih uloga pod ravnanjem dirigenata kao što su Loris Voltolini, Ivan Repušić, Nikša Bareza, Vladimir Kranjčević, Hervé Niquet, Ivo Lipanović, Gianluca Marciano, Pascal Rophé... Među recentnijim ulogama su: Glasnik (*Lohengrin*), Dositej (*Hovanščina*), Alfio (*Cavalleria rusticana*), Bartolo (*Seviljski brijač*), Paolo Albiani (*Simon Boccanegra*), Don Magnifico (*Pepeljuga*), Fra Melitone (*Moć sudbine*). Nastupao je i koncertno sa Zagrebačkom filharmonijom, Simfonijskim orkestrom HRT-a i drugima. Među nagradama se ističu: Nagrada *Porin* za izvedbu *Podnevne simfonije* Borisa Papandopula, 2003., Nagrada *Milan Pihler* HNK-a Ivana pl. Zajca u Rijeci za najbolje ostvarenu mušku ulogu u opernom programu u sezonama 2010./2011. i 2011./2012. za ulogu Fra Melitona u predstavi *Moć sudbine* Giuseppea Verdija pod dirigentskim vodstvom Nade Matošević Orešković i u režiji Ozrena Prohića, 2012.

Luka Vukšić studij dirigiranja završio je 1999. godine u klasi Igora Gjadrova na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Za diplomski koncert sa Zagrebačkom filharmonijom primio je

Rektorovu nagradu i iste godine postao stipendist Fonda *Lovro i Lilly Matačić*. Poslijediplomski studij završio je na Akademiji *Ferenc Liszt* u Budimpešti. Usavršavao se na seminarima Ronalda Zollmana, Jurija Simonova i Konrada von Abela. Dobitnik je Nagrade Hrvatske glazbene mladeži *Ivo Vuljević* za najuspješnijega mladog glazbenika 2000. Od iste godine djeluje kao stalni dirigent Akademskoga zbora *Ivan Goran Kovačić*, a od 2001. kao korepetitor, zborovođa i dirigent redovito surađuje sa Zborom HRT-a. Pripremao je njihove redovite nastupe sa Zagrebačkom filharmonijom i Simfonijskim orkestrom HRT-a te izvedbe s opernim zvijezdama poput Joséa Carrerasa, Ruggiera Raimondija, Denyce Graves, Inve Mule, Andree Boccellija, Elene Moşuc, kao i koncerte s Izraelskim simfonijskim orkestrom, Simfonijskim orkestrom iz Bochuma, Slovenskom filharmonijom, Sarajevskom filharmonijom, Hrvatskim baroknim ansamblom i dr. Kao zborovođa surađivao je s istaknutim dirigentima poput sir Nevillea Marrinera, Krzysztofa Pendereckog, Dmitrija Kitajenka, Milana Horvata, Vladimira Kranjčevića, Nikše Bareze, Uroša Lajovica, Ennija Morriconea, Stevena Sloanea, Noama Sheriffa, Pavela Kogana, Aluna Francisa, Leopolda Hagera, Michaela Schřnwandta i Justusa Frantza. Kao dirigent je nastupao s vodećim hrvatskim orkestrima. Redovito nastupa i u inozemstvu. Od svibnja 2016. godine zborovođa je

u Operi HNK-a u Zagrebu.

Darijan Ivezic u svojem širokom glazbenom djelovanju spaja klavir, dirigiranje i aranžerski rad. Diplomirao je dirigiranje 2014. u razredu Uroša Lajovica na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji, gdje je sudjelovao u nekoliko projekata (I. Stravinski: *Priča o vojniku* i *Slavuj*, G. Bizet: *Carmen*), primivši Dekanovu nagradu (*Carmen*) i Rektorovu nagradu (autorski projekt *DuLuM – KULTurni tulum*). Ravnao je ansamblom Muzičke akademije, Zagrebačkom filharmonijom, Varaždinskim komornim orkestrom. Vodio je zborove Cappella juris te Cappella Coda, a 2013. u Samoboru je nastupio kao dirigent novoosnovanog ansambla Col legno. Radi kao naslovni asistent na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Od veljače 2015. zaposlen je kao korepetitor u operi HNK-a u Zagrebu gdje asistira Nikši Barezi u operama *Sicilijanske večernje* i *Manon Lescaut* te Ivanu Josipu Skenderu u operi *Mimi* (F. Verrières) s kojom u ožujku 2016. ostvaruje i profesionalni debi u Operi. U lipnju je ravnao i izvedbom opere *Ekvinocij* Ivana Brkanovića. U travnju 2016. prvi je put nastupio i uz Simfonijski orkestar HRT-a.

Jasenska Ostojic, dirigentica, diplomirala je dirigiranje na Muzičkoj akademiji u Zagrebu u

klasi prof. Pavla Dešpalja, kod kojeg je završila i jednogodišnje stručno usavršavanje kao stipendistica Fonda *Lovro & Lilly Matačić*. Pročelnica je Odsjeka za dirigiranje, harfu i udaraljke u zvanju izvanrednog profesora na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Vodi Zbor i Komorni zbor Muzičke akademije s kojima ostvaruje operne i vokalno-instrumentalne projekte koje hvale i domaća i inozemna glazbena kritika, te suradnje s uglednim umjetnicima današnjice (Milan Horvat, Valerij Gergijev, Riccardo Muti, itd). Kao dirigentica zborova i orkestara osvojila je desetke najviših državnih i međunarodnih nagrada, među kojima su i dva europska *Grand Prix*. Nastupala je na vodećim festivalima u Hrvatskoj i inozemstvu (Francuska, Velika Britanija, Austrija, Italija, Slovenija, Bosna i Hercegovina, Makedonija i SAD). Ravnao je praišvedbama brojnih skladatelja, za čije je izvedbe u nekoliko navrata nagrađena posebnim priznanjima. Specijalizirala je vokalnu izobrazbu pjevača mladalačke dobi kod Bečkih dječaka, Austrija. Dirigentica je Zagrebačkih dječaka, a godine 2006. osniva Hrvatsko društvo Collegium pro arte pri kojem djeluju zborovi Cappella Zinka i Cappella Odak. Članica je stručnih ocjenjivačkih sudova na natjecanjima dirigenata, orkestara i zborova. Predavač je i voditelj seminara i stručnih usavršavanja, te gost predavač na sveučilištima u SAD-u, Poljskoj, Austriji i Sloveniji. Umjetnička je ravnateljica *World Choir Festival on Musical*, Thessaloniki, Grčka.

Zbor HRT-a

Soprani Monika Cerovčec, Ivana Garaj Korpar, Amela Jančić Priganica, Mayumi Kamei, Sunčica Novačić, Svetlana Perić, Daniela Perosa, Marija Renčar Horvat, Danijela Stanišak, Manuela Usmiani

Altovi Barbara Anočić, Martina Borse, Suzana Češnjaj, Dragana Ištvančić, Martina Kapitan Bregović, Tereza Gabrić, Biljana Keserić Koščal, Loredana Medan, Gordana Šeb, Nikolina Virgej Pintar

Tenori Ranko Belić, Andro Bojanić, Antonio Bogojević, Milan Brajković, Hrvoje Ivkošić, Milivoj Juras, Marin Kopilović, Đuro Mikašek, Damir Mujadžić, Želimir Panić

Basovi Petar Cindrić, Dinko Domjanović, Vjekoslav Hudeček, Martin Feller, Mladen Klepo, Milan Mišo Kravar, Tomislav Meštrić, Toni Nežić, Branko Ozretić, Marko Pletikosa, Teo Visintin, Miroslav Živković

Zbor Opere HNK-a u Zagrebu

Soprani Antonija Boroša, Kristina Anđelka Đopar, Štefa Dorić, Jadranka Frelj, Tajana Gluhak, Maja Mejovšek Haluza, Natalija Halužan, Božica Ivezić, Nadežda Jonke, Iva Juras, Mima Karaula, Martina Klarić, Blaženka Kolak, Dolores Leko, Sandra Šegedin, Henrijeta Zajec

Altovi Nensy Borčić, Graziella Bracuti, Tamara Cipek, Sanja Čorak, Anastasija Dikmij, Franica Gašparđi, Marijana Homen, Lidija Korljan, Naila Kovačić, Tena Lebarić Rašković, Lidija Madjerčić, Ljerka Merle, Bernardina Mjeda, Snježana Tomašić, Martina Zdilarsertić, Orijana Vozila

Tenori Kristijan Beluhan, Mario Bokun, Božidar Brajković, Dario Ćurić, Mario Fiedler, Siniša Galović, Ivo Gamulin, Zlatko Jelinčić, Damir Klačar, Damir Matić, Neven Mrzlečki, Ninoslav Jukić-Peladić, Nikola Predrag Petromil Stašić, Ante Topić, Zvonimir Vrankić, Hrvoje Foretić, Teo Nikolac, Ivan Rimac, Luka Šindija, Goran Zorić

Bas-baritoni Ante Matija Batinić, Gordan Blažević, Tomica Blažina, Antonio Brajković, Željko Grofelnik, Igor Hapač, Saša Ivaci, Tomislav Ivanac, Ivica Kontent, Robert Palić, Nenad Petković, Marijan Puškarić, Alen Ruško, Ivan Šatalić, Mario Štormar, Leo Beslač, Boris Beus, Josip Švagelj

Zbor Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu

Tenori Antonio Ceković, Ivo Majer, Matej Pavlič, Pavao Puljić

Baritoni Dominik Došen, Jurica Jurasic Kapun, Fabijan Komljenović, Vedran Lesar, Matija Matić, Luka Pavlič

Basovi Jakov Čičko, Mak Krnic, Luka Petričić, Silvestar Višić

Korepetitori Vjekoslav Babić, Helena Borović, Nina Cossetto, Darijan Ivezić

Simfonijski orkestar HRT-a

Violine I Mirjam Pustički-Kunjko /koncert-majstorica, Ivana Penić Defar /zamjenica koncert-majstorice; Dubravka Bašić, Ana Dražinić, Vinka Fabris, Petromila Marica Jakas, Marijan Modrušan, Tamara Petir, Ivana Šambar, Tanja Tortić, Ivana Žvan Škrtić

Violine II Dunja Delač /zamjenica vođe dionice; Vlasta Crnogorac, Matija Jančec, Vesna Katić, Sanja Kociper, Ines Kušec, Selma Muftić Pustički, Fani Perišić, Mira Sačcer Kušan, Ankica Šoša Graziani, Kruno Vidović, Slavko Vinceković

Viola Jelena Jordan /zamjenica vođe dionice; Marija Andrejaš, Francesco Bozzo, Nebojša Floreani, Ester Klepač, Vitold Košir, Mario Majcan, Višeslav Salopek, Domagoj Ugrin, Tajana Valentić

Violončela Branimir Pustički /vođa dionice; Jadranka Čučković, Melanija Galeta Belić, Petra Golčić, Jakov Kunjko, Krešimir Lazar, Lea Sušanj Lujo, Marijana Vukovojac-Dugan, Jonathan Zalusky

Kontrabasi Helena Babić /vođa dionice; Oleg Gourskii /zamjenik vođe dionice; Mislav Adamek, Stjepan Pergar, Ivan Domović, Fran Petrač

Harfe Mirjana Krišković, Diana Grubišić-Čiković

Flaute Tamara Coha Mandić /I, Brigita Štadler /
V+piccolo, Darija Zokić /VII+piccolo, Ivana Grašić
/VIII+piccolo

Oboe Dario Golčić /I, Ema Abadžieva /
IV+engleski rog

Klarineti Domagoj Pavlović /I, Lovre Lučić /V+
bas-klarinet; Marcelo Zelenčić / VII+Es

Fagoti Žarko Perišić /I, Anita Magdalenić /II

Rogovi Željko Vidaković /V, Marijan Pečevski /VI;
Bank Harkay /VII+Wagner tuba, Aleksandar
Csiffary /VIII+Wagner tuba, Ivica Novak /IX
+Wagner tuba, Zoran Katić /X+Wagner tuba

Trube Vedran Kocelj /I, Ivan Đuzel /II, Dario
Teskera /III, Petar Obradović /V

Tromboni Vanja Lisjak /alt-trombon; Ivan Mučić
/tenor-trombon I; Miro Taradi /bas-trombon;
Max Bentz /kontrabas-trombon

Timpani Hrvoje Sekovanić

Udaraljke Igor Kerić, Krunoslav Benko, Boris
Žuvela

Orkestar Opere HNK-a u Zagrebu

Violine I Marco Graziani /koncert-majstor,
Mojca Ramušćak /koncert-majstorica; Ida
Cavaliere, Martina Drakulić, Eleonora Ernoić
Krnjak, Ivan Jakšeković, Anton Kyrlyov, Barbara
Polšek Sokolović, Lujza Vukičević

Violine II Mislav Pavlin, vođa dionice; Eva Bokun,
Viktorija Gubo, Nika Maslač, Tin Matijević, Nina
Šincek, Gordana Šoštarici, Minja Vujović

Viole Natalia Anikeeva /vođa dionice; Marta
Bergovec, Ana Marija Nabiullin, Magda
Skaramuca, Ioan Stetencu, Tatjana Šeparović

Violončela Adam Chelfi /zamjenik vođe dionice;
Iva Ilakovac, Lovro Kovačević, Petra Kušan,
Augustin Mršić, Lidija Suchanek

Kontrabasi Ivan Gazibara, Nikica Karačić,
Miljenko Šimunović, Jurica Štelma

Harfe Branka Janjanin Magdalenić, Veronika
Čiković

Čelesta Nina Cossetto

Flaute Ana Benić /II, Rašeljka Lucija Petrač /III,

Marijana Jarža /IV; Marta Šomodri /VI+piccolo
Oboe Jelena Đapić /II, Katarina Grubić /III; Željka
Barišić-Pulig /V+engleski rog

Klarineti Božidar Ladašić /II, Davor Črnigoj /III,
Danijel Martinović /IV+bas klarinet, Milko Pravdić
/VI+Es

Fagoti Vladimira Horvat Čolić /III; Istvan Matay,
Damir Pulig /kontrafagoti

Rogovi
Nikola Zver /I, Hrvoje Pintarić /II, Viktor
Kyrchenkov /III, Srđan Peić /IV

Trube Ivan Medi /IV, Tomislav Paver /VI; Mario
Šincek /bas-truba

Tromboni Alan Bošnjak, Hrvoje Sironić, Ivan
Bošnjak /tenor-tromboni II-IV

Tuba Željko Kertez

Timpani Marko Mihajlović

Udaraljke David Korunić, Davor Marinac, Šimun
Matišić

NAJAVLJUJEMO

**[ORGULJAŠKA
SENZACIJA]**

8. listopada 2016. /subota/ u 19:30
CAMERON CARPENTER /orgulje

**LISINSKI
SUBOTOM**
**UVJEK
LISINSKI**
NEPROCIJENIV DOŽIVLJAJ!
16/17

KONCERTNA DVORANA · CONCERT HALL

LISINSKI

NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ · UNVALUABLE EXPERIENCE

Nakladnik: Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog
Za nakladnika: Dražen Sirišćević, ravnatelj
Producentica programa: Ana Boltužić
Autorica teksta i urednica: Ana Vidić
Prijevod stihova: Bojana Zeljko Lipovščak
Adaptacija u titlove: Tomislav Abel
Lektura: Rosanda Tometić
Oblikovanje: Iva Canki
Foto: Arhiva HRT-a

Naklada: 500 primjeraka
Cijena: 20 kn
www.lisinski.hr